

Še kontrola materijala koji će se ubacivati morati biti stalna i rigorozna, da se ne bi dogodilo ono što se bilo dogodilo sa Vranskim jezerom (1948). Stalno treba pratiti i mogućnost eventualnog zagađivanja rijeke. U maloj mjeri će ga uvijek biti radi blizine naselja. Potrebno je onemogućiti jače zagađivanje fekalijama.

Ovi problemi, koji se mogu javiti u slučaju izgradnje bazena za jegulje i nekih drugih uređaja, zaslužuju posebnu pažnju. Mi ovdje samo ukazujemo na

mogućnost rješavanja i takovih nepravilnosti u vidu podizanja standarda okolnog stanovništva.

Nastojali smo dati pregled stanja i mogućnosti razvitka ribarstva u ovom specifičnom kraju Stare rijeke kod Metkovića. Problem ribarstva je vrlo kompleksan i nije lako naći najprikladniji način, koji u svemu odgovara. Prijedlozi iznijeti u članku daju sliku o mogućnostima boljeg korištenja ovog vodenog prostora.

Lumbas Ljudevit, dipl. veterinar
Jugoslavenski institut za prehrambenu industriju
Novi Sad

Uticaj težine šarana na randman mesa

U konzumnoj upotrebi najčešće se srećemo sa šaranima težine 700 do 1.200, a rjeđe preko 1.200 gr. Kupujući ovu ribu mnogi potrošači nisu upoznati o tome, koliko količinu mesa će dobiti nakon klanja i čišćenja. Samim tim, nisu ni kupovini i izboru ribe pridavali veći značaj. Vrlo retki su potrošači koji žele ribu kupiti sa određenom težinom, a ako to i čine, razlog je ili potrebna količina ribe radi broja konzumentata — članova domaćinstva ili neka tradicija vezana za težinu pri kulinarskoj obradi.

Posebno je važno da se utvrdi količina dobivenog mesa za industrijsku obradu. Anatomskim izgledom šarana i konformacijom tela može se približno oceniti kvalitet ribe, dok se količina mesa može utvrditi samo posle klanja i obrade. Ti rezultati mogu biti od koristi u svim vidovima obrade šarana ukazujući nam na ekonomičnost upotrebe ribljeg mesa.

Pre nego što se formuliše zaključak zasnovan na temelju dobivenih rezultata klanja i rasecanja potrebno je, da se i kod riba, analogno toplokrvnim životinjama, definiše pojam randmana, koji se kod riba isto može izraziti u procentima koji proizlaze iz odnosa dobivenog mesa nakon klanja i težine ribe pre klanja. Tačnije, randman ribe predstavlja odnos između težine zaklane i očišćene ribe bez glave, repa, unutarnjih organa, ledne i podrepne peraje i težine ribe pre klanja. Težina ribe pre klanja uzeta je iz razloga što riba od momenta ulova pa do klanja, zavisno o dužini vremena, gubi na telesnoj težini. Također je možemo poistovetiti sa toplokrvnim životinjama, jer postoji kalo transporta i kalo uskladištenja — depoa.

Zbog nemogućnosti ostavljanja bubrega i bubrežnog masnog tkiva kod riba je randman označen bez ovih tkiva.

Vlastita ispitivanja

Analizirajući anatomsku gradnju šarana, život u vodi, način ishrane i druge faktore, pošlo se od toga, da bi trebala postojati razlika u količinama dobivenog mesa zavisno od težine pojedinog šarana. U tu svrhu uzet je veći broj šarana — živih — neposredno dopremljenih iz ribnjaka. Riba je podeljena u grupe sa težinskom razlikom od 100 gr. Izabrano je devet grupa, s tim, da je za svaku grupu odmereno po deset šarana. Klanje i obrada je obavljena na uobičajen način za kulinarsku obradu i pripremu s tim, da je naročita pažnja posvećena jednoobraznom odsecanju glava, repova i peraja.

Šarani su dopremljeni specijalnim kamionom za prevoz ribe i stavljeni u posebne ribarske brodiće, nazvane »tikvare«. Ovi brodići su većinom građeni od drveta, a postrane stranice su izbušene, tako da voda neprestano protiče kroz brodić i omogućuje izmenu kisika, a donekle i ispiranje ribe. Brodići su usidreni uz obalu reke. Svaki šaran je posebno pregledan i meren, te razvrstan u određenu težinsku grupu. Na taj način je izabrano 90 šarana. Svi šarani su bili veleljuskavi, a klanje je obavljeno u vreme jesenskog izlova, tako da je eliminisan uticaj razvoja polnih žlezda na težinu dobivenog mesa i odnos prema težini pre klanja. Naime, težina ikre i mleča u određenom vremenskom periodu može iznositi i preko 400 gr kod šarana od 1.500 gr.

Klanje i obrada ribe u prikazanim tabelama obavljeno je 1974. godine. Prilikom odabiranja šarana vodilo se računa o tome, da svi šarani po vanjskom izgledu budu što ujednačeniji i bez vidnih anatomskih odstupanja i da nemaju nikakova vidljiva oštećenja po telu. Svi šarani su poticali iz istog ribnjaka i bili su hranjeni istom hranom i na isti način. Klanje je obavljeno u dva navrata, u toku dva dana.

Šarani su svrstani u sledeće težinske grupe:

- od 700 — 800 grama
- od 800 — 900 grama
- od 900 — 1000 grama
- od 1000 — 1100 grama
- od 1100 — 1200 grama
- od 1200 — 1300 grama
- od 1300 — 1400 grama
- od 1400 — 1500 grama
- od 1500 pa naviše

Klanje i obrada su vršeni na sledeći način: Šaran je ubijen, a zatim je posebnim nožem strugačem očišćena krijušt i sastrugana sluz. Zatim je riba dobro isprana tekućom vodom i potom je izvršena eksenteracija. Izvađene su škrge i ždrelni zubi te svi unutarnji organi. Najzad su odsečeni koštani delovi leđne i podrepne peraje te glava u samom prelazu u kičmeni stup. Obrada je obavljena sukcesivno jer je uporedo vršeno i merenje. Riba je merena u sledećim fazama obrade:

- neposredno pre ubijanja,
- očišćena bez škrge, unutarnjih organa, leđne podrepne peraje,
- očišćena bez glave, repa, škrge, unutarnjih organa, leđne i podrepne peraje,
- merenje glave,
- merenje repa,
- merenje unutarnjih organa, škrge sa ždrelni zubima, leđne i podrepne peraje i svih drugih odpadaka klanja.

Unutarnji organi nisu razdvajani na jestive i nejestive, jer će u industrijskim uslovima ova operacija izostati kao nepotrebna i jer je anatomski veza jetre crvene ploče i bubrega te masnog tkiva tako čvrsta da redovito dolazi kao posledica razdvajanja do rupture žučnog mehurca.

U tabelama od 1. — 9. prikazani su podaci o rasecanju i obradi po pojedinim težinskim grupama, a tabeli 10. je prikazan zbir svih težinskih grupa.

ŠARANI
težinske grupe od 700 — 800 grama

Tabela 1.

Tabela broj	Težina ribe pre klanja	Težina pojedinih delova nakon obrade i klanja									
		sa glavom i repom bez škrge, unutarnjih organa i peraja	%	bez glave i repa bez škrge, unutarnjih organa i peraja	%	Glava	%	Rep	%	unutarnji organi, škrge, peraje i ostalo	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	720	565	78,4	450	62,6	100	13,8	15	2,0	155	21,6
2.	730	575	78,7	450	61,6	110	15,1	15	2,0	155	21,3
3.	735	585	79,5	470	63,9	100	13,6	15	2,0	150	20,5
4.	740	595	80,5	485	65,5	95	14,0	15	2,0	145	19,5
5.	740	600	81,1	480	64,9	105	14,2	15	2,0	140	18,9
6.	760	600	78,9	500	65,8	85	11,2	15	1,9	160	21,1
7.	765	595	77,7	484	63,4	95	12,4	15	1,9	170	22,3
8.	780	620	79,4	510	65,4	95	12,1	15	1,9	160	20,6
9.	790	640	81,0	505	64,0	120	15,2	15	1,8	150	19,0
10.	795	635	79,9	525	66,1	95	12,0	15	1,8	160	20,1
			79,5		64,3		13,3		1,9		20,5

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 7., a najveća pod oznakom 5.

Najmanja količina mesa kod šarana bez glave i repa, leđne i podrepne peraje dobivena je pod oznakom 2., a najveća pod oznakom 10.

ŠARANI
težinske grupe od 800 — 900 grama

Tabela 2.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	810	610	75,3	505	62,4	95	11,7	10	1,2	200	24,7
2.	815	655	80,3	540	66,2	105	12,9	10	1,2	160	19,7
3.	825	670	81,2	555	67,3	100	12,1	15	1,8	155	18,8
4.	825	655	79,3	540	65,4	100	12,1	15	1,8	170	20,7
5.	850	685	80,5	555	65,3	115	13,5	15	1,7	165	19,5
6.	860	710	82,5	590	68,7	110	12,7	10	1,1	150	17,5
7.	865	685	79,1	570	65,8	100	11,6	15	1,7	180	20,9
8.	875	690	78,8	560	64,0	115	13,1	15	1,7	185	21,2
9.	880	720	81,8	595	67,6	110	12,5	15	1,7	160	18,2
10.	885	715	80,8	590	66,7	110	12,5	15	1,6	170	19,2
			80,0		65,9		12,5		1,6		20,0

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 1., a najveća pod oznakom 6.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana bez glave i repa, leđne i podrepne peraje sa oznakom 1., a najveća sa oznakom 6.

Upadljiva je razlika u težini unutarnjih organa između šarana pod oznakom 6. i 1., iako kod šarana pod oznakom 1. nije nađena nakupina masnog tkiva na crvenoj ploči.

ŠARANI
težinske grupe od 900 — 1000 grama

Tabela 3.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	915	740	80,8	610	66,6	115	12,6	15	1,6	175	19,2
2.	920	735	79,8	610	66,3	110	11,9	15	1,6	185	20,2
3.	930	720	77,4	590	63,4	115	12,4	15	1,6	210	22,6
4.	930	735	79,0	605	65,0	115	12,4	15	1,6	195	21,0
5.	950	725	76,3	580	59,1	130	13,7	15	1,5	225	23,7
6.	950	765	80,5	630	66,4	120	12,6	15	1,5	185	19,5
7.	970	780	80,3	640	65,9	125	12,9	15	1,5	190	19,7
8.	970	790	81,4	670	69,0	105	10,9	15	1,5	180	18,6
9.	980	785	80,1	650	66,3	120	12,3	15	1,5	195	19,9
10.	990	775	78,2	650	65,6	110	11,1	15	1,5	215	21,8
			79,4		66,7		12,2		1,5		20,6

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 5., a najveća pod oznakom 8.

Najmanja količina mesa kod šarana bez glave, repa,

leđne i podrepne peraje dobivena je pod oznakom 3., a najveća pod oznakom 8.

Kod šarana pod oznakom 8. identične su najveće količine dobivenog mesa sa glavom i repom i bez glave, repa, leđne i podrepne peraje.

ŠARANI
težinske grupe od 1000 do 1100 grama

Tabela 4.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.020	825	80,8	690	67,6	120	11,6	15	1,4	195	19,2
2.	1.020	830	81,3	690	67,6	125	12,3	15	1,4	190	18,7
3.	1.030	850	82,6	715	69,5	120	11,7	15	1,4	180	17,4
4.	1.040	835	80,2	695	66,8	125	12,0	15	1,4	205	19,8
5.	1.040	825	79,3	690	66,3	120	11,6	15	1,4	215	20,7
6.	1.040	810	77,9	685	65,9	110	10,6	15	1,4	230	22,1
7.	1.050	820	78,1	690	65,8	115	10,9	15	1,4	230	21,9
8.	1.070	865	80,8	720	67,2	130	12,2	15	1,4	205	19,2
9.	1.090	860	78,9	725	66,6	120	11,0	15	1,3	230	21,1
10.	1.090	875	80,2	740	67,9	120	11,0	15	1,3	215	19,8
			80,0		67,1		11,5		1,4		20,0

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 6., a najveća pod oznakom 3.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana bez glave, repa, leđne i podrepne peraje je pod oznakom 7, a najveća pod oznakom 3.

Kao i u predhodnoj tabeli i ovde se identificiraju najveće količine dobivenog mesa sa glavom i repom — i bez glave, repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 3.

ŠARANI
težinske grupe od 1100 do 1200 grama

Tabela 5.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.100	915	83,1	765	69,6	135	12,2	15	1,3	185	16,9
2.	1.110	865	77,9	710	63,9	140	12,7	15	1,3	245	22,1
3.	1.110	860	77,5	715	64,4	130	11,7	15	1,3	250	22,5
4.	1.120	890	79,4	695	62,0	180	16,1	15	1,3	230	20,6
5.	1.125	890	79,1	750	66,6	125	11,2	15	1,3	235	20,9
6.	1.135	910	80,1	770	67,8	120	10,6	20	1,7	225	19,9
7.	1.150	910	79,1	720	62,6	175	15,2	15	1,3	240	20,9
8.	1.165	930	79,8	770	66,1	145	12,5	15	1,2	235	20,2
9.	1.175	925	78,7	755	64,3	150	12,7	20	1,7	250	21,3
10.	1.180	915	77,5	765	64,8	130	11,0	20	1,7	265	22,5

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 3. i 10., a najveća pod oznakom 1.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana bez

glave, repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 4., a najveća pod oznakom 1.

Identične su količine mesa pod oznakom 1. gde su dobivene najveće količine mesa sa glavom i repom i bez glave, repa, leđne i podrepne peraje.

ŠARANI
težinske grupe od 1200 do 1300 grama

Tabela 6.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.210	980	80,9	820	67,7	140	11,6	20	1,6	230	19,1
2.	1.210	945	78,0	780	64,5	150	12,3	15	1,2	265	22,0
3.	1.220	975	79,9	820	67,2	140	11,5	15	1,2	245	20,1
4.	1.220	1.000	81,9	840	68,8	145	11,9	15	1,2	220	18,1
5.	1.230	955	77,6	800	65,0	140	11,4	15	1,2	275	22,4
6.	1.250	1.000	80,0	830	66,4	150	12,0	20	1,6	250	20,0
7.	1.260	1.030	81,7	860	68,2	150	11,9	20	1,6	230	18,3
8.	1.275	1.020	80,0	850	66,6	150	11,8	20	1,6	255	20,0
9.	1.280	1.030	80,4	870	67,9	140	10,9	20	1,6	250	19,6
10.	1.290	1.000	77,5	800	62,0	175	13,6	25	1,9	290	22,5
			79,8		66,4		11,9		1,5		20,7

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 10., a najveća pod oznakom 4.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana

bez glave, repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 2., a najveća pod oznakom 4.

Identificiraju se količine dobivenog mesa pod oznakom 4.

ŠARANI
težinske grupe od 1300 — 1400 grama

Tabela 7.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.305	1.010	77,3	840	64,4	155	11,8	15	1,1	295	22,7
2.	1.330	1.095	82,3	930	69,9	150	11,3	15	1,1	235	17,7
3.	1.340	1.080	80,6	910	67,9	155	11,6	15	1,1	260	19,4
4.	1.350	1.095	81,1	940	69,6	140	10,4	15	1,1	255	18,9
5.	1.350	1.100	81,4	910	67,4	170	12,6	20	1,4	250	18,6
6.	1.360	1.110	81,6	945	69,5	145	10,7	20	1,4	250	18,4
7.	1.370	1.085	78,4	920	67,2	145	10,2	20	1,4	285	21,6
8.	1.380	1.105	80,1	950	68,8	140	10,2	15	1,1	275	19,9
9.	1.385	1.125	81,1	950	68,5	160	11,6	15	1,0	260	18,9
10.	1.400	1.130	80,7	940	67,1	170	12,2	20	1,4	270	19,3
			80,6		68,0		11,3		1,3		19,4

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 1., a najveća pod oznakom 2.

bez glave, repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 1., a najveća pod oznakom 2.

Identificiraju se najmanje i najveće dobivene količine mesa sa glavom i repom i bez glave, repa, leđne i podrepne peraje pod istom oznakom 1., odnosno 2.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana

ŠARANI
težinske grupe od 1400 do 1500 grama

Tabela 8.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.410	1.105	78,3	900	63,8	185	13,1	20	1,4	305	21,7
2.	1.415	1.130	79,8	950	67,1	160	11,3	20	1,4	285	20,2
3.	1.430	1.145	80,0	955	66,8	170	11,9	20	1,3	285	20,0
4.	1.435	1.140	79,4	950	66,2	170	11,9	20	1,3	295	20,6
5.	1.440	1.120	77,7	975	67,7	130	9,0	15	1,0	320	22,3
6.	1.440	1.175	81,5	1.010	70,1	150	10,4	15	1,0	265	18,5
7.	1.470	1.205	81,9	1.015	69,0	170	11,5	20	1,4	265	18,1
8.	1.475	1.225	83,1	1.055	71,5	150	10,2	20	1,4	250	16,9
9.	1.495	1.240	82,9	1.050	70,2	170	11,4	20	1,3	255	17,1
10.	1.500	1.265	84,3	1.025	68,4	220	14,6	20	1,3	235	15,7
			80,9		68,1		11,5		1,3		19,1

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 5., a najveća pod oznakom 10.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana bez glave i repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 1., a najveća pod oznakom 8.

ŠARANI
težinske grupe od 1500 grama i teži

Tabela 9.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	1.505	1.185	78,7	995	66,2	170	11,2	20	1,3	320	21,3
2.	1.570	1.290	82,1	1.100	70,0	170	10,9	20	1,2	280	17,9
3.	1.590	1.250	78,6	1.055	66,4	175	11,0	20	1,2	340	21,4
4.	1.590	1.260	79,2	1.060	66,7	180	11,3	20	1,2	330	20,8
5.	1.595	1.270	79,6	1.025	64,3	220	13,8	25	1,5	325	20,4
6.	1.600	1.290	80,6	1.010	63,2	250	15,6	30	1,8	310	19,4
7.	1.680	1.370	81,4	1.100	65,5	240	14,2	30	1,7	310	18,6
8.	1.885	1.530	81,1	1.280	67,8	220	12,7	30	1,5	355	18,9
9.	2.235	1.815	81,0	1.560	69,7	225	10,0	30	1,3	420	19,0
10.	2.855	2.360	82,6	2.050	71,8	275	9,6	35	1,2	495	17,4
			80,7		67,6		11,7		1,4		19,3

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana sa glavom i repom pod oznakom 3., a najveća pod oznakom 10.

glave, repa, leđne i podrepne peraje pod oznakom 6., a najveća pod oznakom 10.

Najveće količine mesa dobivene kod šarana sa glavom i repom i bez glave, repa, leđne i podrepne peraje identične su pod oznakom 10.

Najmanja količina mesa dobivena je kod šarana bez

PREGLED TEŽINSKIH GRUPA

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	7.555	6.010	79,5	4.860	64,3	1.000	13,3	150	1,9	1.545	20,5
2.	8.490	6.795	80,0	5.600	65,9	1.060	12,5	135	1,6	1.695	20,0
3.	9.505	7.550	79,4	6.235	66,7	1.165	12,2	150	1,5	1.955	20,6
4.	10.490	8.395	80,0	7.040	67,1	1.205	11,5	150	1,4	2.095	20,0
5.	11.370	9.010	79,2	7.415	65,2	1.430	12,6	165	1,4	2.360	20,8
6.	12.445	9.935	79,8	8.270	66,4	1.480	11,9	185	1,5	2.510	20,2
7.	13.570	10.935	80,6	9.235	68,0	1.530	11,3	170	1,3	2.635	19,4
8.	14.510	11.750	80,9	9.885	68,1	1.675	11,5	190	1,3	2.760	19,1
9.	18.105	14.620	80,7	12.235	67,6	2.125	11,7	260	1,4	3.485	19,3
Prosek randmana svih 9. težinskih grupa			80,1		66,6		12,1		1,4		19,9

Zaključak

Najbolji rezultati dobiveni su klanjem i obradom šarana teških od 1400 do 1500 grama. U ovoj težinskoj grupi postignut je najviši randman mesa. Ovaj randman je postignut i iz razloga, što je kod teže ribe povoljniji odnos između težine trupa i glave, odnosno tela i drugih organa u odnosu na telesnu težinu. Većina glave i količina unutarnjih organa posledica su

većim delom nepravilne ishrane ili nekih obolenja, koja utiču na količinu dobivenog mesa nepovoljno. Dakle, i anatomske odnose uvetuju delimično randman mesa, pa je on niži kod lakših težinskih grupa.

Na osnovu dobivenih podataka može se zaključiti da je za industrijsku i kulinarsku namenu najpovoljniji šaran težinske grupe od 1400 do 1500 grama kvalitetno uzgojen i pravilno hranjen.

Prvo zasjedanje Evropskog kooperativnog programa istraživanja bolesti riba

Na poziv vlade naše zemlje, a na osnovu želje 8. Zasedanja Evropske savjetodavne komisije za slatkovodno ribarstvo (EIFAC/FAO), održano je na Zavodu za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, od 29. 9. do 2. 10. 1975., Prvo Zasedanje Kooperativnog programa istraživanja u akvakulturi — bolesti riba. Na zasjedanju su učestvovala 33 istraživača iz 22 ustanove u 11 evropskih zemalja. Iz naše zemlje na zasjedanju su učestvovali znanstveni radnici s veterinarskih fakulteta u Zagrebu, Beogradu i Sarajevu. Zasjedanju su prisustvovali i promatrači iz Međunarodnog ureda za epizootije, Francuske, Mađarske, Sjedinjenih Američkih Država i Jugoslavije. Prisutne je prvo pozdravio dekan Veterinarskog fakulteta prof. dr M. Findrić. Zatim je o nastanku, razvoju, značenju i ciljevima ovog Kooperativnog programa govorio M. Mistakidis iz Odjela za ribarstvo FAO-a. Za predsjednika zasjedanja izabran je prof. dr P. Ghittino.

U toku rada, zasjedanju je podneseno 20 izvještaja o rezultatima istraživanja i to o virusnoj hemoragičnoj septikemiji, zaraznoj nekrozi gušterače, proljet-

noj viremiji šarana, enitrodermatitisu šarana, zaraznoj upali plivaćeg mjehura, furunkulozi i ulcerativnoj nekrozi kože. Rasprava o izvještajima bila je vrlo živa. Razmatrajući daljnji rad programa, Zasedanje je odabralo prioriteta područja istraživanja za suradnju i zajednički rad institucija, donijelo neke opće preporuke i zaključilo da je program uspješan te da rad treba nastaviti. Iduće zasjedanje programa održat će se za 2 godine. Izvještaj o radu Prvog zasjedanja programa bit će podnesen na 9. zasjedanju EIFAC-a u Helsinkiju 1976. godine.

Sredstva za organizaciju i održavanje ovog zasjedanja osigurala je Jugoslavenska nacionalna komisija za saradnju s FAO. Poslovno udruženje privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva dalo je prijem za učesnike dne 29. 9., a FAO dne 1. 10. na večer. Dne 1. 10. prije podne za učesnike je organizirana ekskurzija na Ribnjačarstvo Draganići Instituta za slatkovodno ribarstvo, nakon čega je Institut pozvao učesnike na ribarski ručak.

N. Fijan